

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STJECANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVODSTVENI TEHNIČAR
(ISPITNI TERMIN: MAJ/SVIBANJ 2025. GODINE)

PREDMET 2:
**TROŠKOVNO RAČUNOVODSTVO I
UVOD U UPRAVLJAČKO RAČUNOVODSTVO**

I – TEST PITANJA

1. Upravljačko računovodstvo:

- a) nije obavezno po zakonu
- b) ne koristi podatke iz finansijskog računovodstva
- c) dominantno je interno usmjereno
- d) regulisano je međunarodnim računovodstvenim standardima

2. Informacioni značaj kratkoročnog obračuna uspjeha ogleda se u:

- a) raspolaganju vrstama informacija koje nisu evidentirane u godišnjem obračunu
- b) ažurnom dobijanju blagovremenih, relevantnih i pouzdanih informacija prije isteka analiziranog (godišnjeg) obračunskog perioda
- c) pretpostavci za donošenje odluka o prodajnim cijenama
- d) identifikovanju osnova za plaćanju poreskih obaveza

3. Obračunavanje troškova vrši se za potrebe:

- a) vrednovanja zaliha i troškova prodatih proizvoda za potrebe eksternog izvještavanja
- b) donošenja odluka o prodajnim cijenama i definisanja proizvodnog miksa
- c) plaćanja poreza na nepokretnosti
- d) svi prethodni odgovori su tačni

4. Koncept „relevantnog obima aktivnosti“ treba da pomogne:

- a) donošenje odluka o prodajnim cijenama
- b) podjelu troškova na troškove proizvoda i troškove perioda
- c) utvrđivanje (linearne) funkcije troškova
- d) podjelu troškova na proizvodne i neproizvodne

5. Odgovor na pitanje: „u vezi sa kojom uslugom je trošak nastao“, podrazumijeva:

- a) obračun vrsta troškova
- b) obračun mjesta troškova
- c) obračun nosilaca troškova
- d) kratkoročni obračun uspjeha.

- 6. Podjela troškova karakteristična za pojedinačnu proizvodnju (proizvodnja po narudžbi, po radnom nalogu) je:**
- a) podjela na zajedničke i odvojive troškove
 - b) podjela na direktne i indirektne
 - c) podjela na troškove materijala i troškove konverzije
 - d) podjela na fiksne, varijabilne i mješovite troškove
- 7. Ukoliko je cijena koštanja gotovih proizvoda obračunata po planskim troškovima precijenjena za 12.000 n.j., tokom analiziranog obračunskog perioda, to bi značilo da je:**
- a) poslovni rezultat potcijenjen za 12.000 n.j.
 - b) poslovni rezultat precijenjen za 12.000 n.j.
 - c) poslovni rezultat potcijenjen za približno 12.000 n.j.
 - d) poslovni rezultat precijenjen za približno 12.000 n.j.
- 8. Za potrebe obračuna troškova u masovnoj proizvodnji potrebno je utvrditi:**
- a) postojanje zaliha nedovršene proizvodnje na početku obračunskog perioda
 - b) postojanje zaliha nedovršene proizvodnje na kraju obračunskog perioda
 - c) obim aktivnosti/proizvodnje u toku obračunskog perioda
 - d) stepen završenosti početnih i krajnjih zaliha nedovršene proizvodnje
- 9. U slučaju obračuna troškova po procesima (masovna proizvodnja), u slučaju da ne postoje zalihe nedovršene proizvodnje na početku obračunskog perioda a da postoje krajnje zalihe nedovršene proizvodnje, koristi se:**
- a) dodatna kalkulacija
 - b) kombinovana kalkulacija
 - c) kalkulacija sa ekvivalentnim brojevima
 - d) čista divizionna kalkulacija
- 10. Stepen završenosti početnih zaliha na iznos ekvivalentnih jedinica:**
- a) utiče direktno proporcionalno, odnosno što je stepen završenosti početnih zaliha veći, više je i ekvivalentnih jedinica
 - b) utiče obrnuto proporcionalno, odnosno što je stepen završenosti početnih zaliha veći, manje je ekvivalentnih jedinica
 - c) ne utiče
 - d) može da utiče, samo ako je količina krajnjih zaliha iznad sigurnosnih zaliha
- 11. Obračun uspjeha po metodologiji punih troškova (apsorpcioni obračun) podrazumijeva da se učinci vrednuju po cijeni koštanja:**
- a) koja se računa kao zbir jediničnih varijabilnih proizvodnih i jediničnih varijabilnih neproizvodnih troškova
 - b) koja se računa kao zbir jediničnih varijabilnih proizvodnih i jediničnih fiksnih proizvodnih troškova
 - c) koja je jednaka jediničnim varijabilnim proizvodnim troškovima
 - d) koja je jednaka jediničnim troškovima direktnog materijala.

12. Tačka razdvajanja ili podjele u obračunu troškova u kuplovanoj proizvodnji (proizvodnji vezanih proizvoda), je:

- a) tačka poslije koje nastaju zajednički troškovi
- b) tačka u kojoj počinje zajednički proces
- c) tačka u kojoj se identifikuju ekvivalentne jedinice
- d) tačka poslije koje nastaju odvojivi (dodatni) troškovi.

13. Prilikom obračunavanja vrijednosti zaliha učinaka po apsorpcionom obračunu (po punim troškovima), troškovi amortizacije proizvodne opreme po funkcionalnom principu, smatraju se:

- a) fiksnim troškovima
- b) troškovima perioda
- c) troškovima proizvoda
- d) varijabilnim troškovima

14. Kada se potroši sirovina u proizvodnji nastaje:

- a) rashod
- b) gubitak
- c) trošak
- d) priliv

15. Troškovi vezani za obračun vremenske amortizacije spadaju u:

- a) varijabilne troškove
- b) direktne troškove
- c) fiksne troškove
- d) distribucijske troškove

16. Preračunavanje ukupnih troškova po jedinici proizvoda naziva se:

- a) agregacija
- b) diferencijacija
- c) troškovna alokacija
- d) maržiranje

17. Koji od sljedećih troškova se najlakše identifikuje sa proizvodom ?

- a) opšti trošak proizvodnje
- b) direktni materijal
- c) administrativni trošak
- d) trošak amortizacije

18. Budžetirani troškovi su:

- a) planirani troškovi za određeni period
- b) nastali troškovi u prošlosti
- c) nepredviđeni troškovi
- d) samo fiksni troškovi

19. Koji dokument sadrži instrukcije za izvršenje proizvodnje?

- a) troškovnik
- b) finansijski izvještaj
- c) radni nalog
- d) bilans stanja

20. Svrha kontrole troškova je:

- a) izračunavanje profita
- b) usklađivanje bilansa
- c) upravljanje i smanjenje nepotrebnih troškova
- d) obračun poreza

21. Troškovi koji se mogu izbjeći ako se određena aktivnost ne obavlja zovu se:

- a) fiksni troškovi
- b) izbježivi troškovi
- c) indirektni troškovi
- d) standardni troškovi

22. U kojoj fazi se javljaju nedovršeni proizvodi?

- a) nakon prodaje
- b) u skladištu gotovih proizvoda
- c) tokom procesa proizvodnje
- d) prije početka proizvodnje

23. Prilikom formiranja cijene proizvoda na osnovu troškova koristi se:

- a) neto vrijednost aktive
- b) troškovni plus metod (*cost-plus pricing*)
- c) bruto bilans
- d) prometni račun

24. Koji trošak je karakterističan za distribuciju?

- a) trošak dostave proizvoda kupcima
- b) direktni materijal
- c) direktni rad
- d) varijabilni trošak proizvodnje

25. Diferencijalni trošak je:

- a) trošak po jedinici proizvoda
- b) razlika u troškovima između dvije alternative
- c) ukupan trošak proizvodnje
- d) trošak nabavke

II – ZADACI

Zadatak broj 1

U automatizovanoj praonici automobila u toku mjeseca maja 2024. godine oprano je 8.000 automobila. U toku analiziranog perioda pojavili su se sljedeći troškovi:

➤ troškovi direktnog rada (radnici plaćeni po učinku)	120.000 n.j.
➤ troškovi sapuna, krpa i drugog potrošnog materijala	15.000 n.j.
➤ troškovi vode	12.000 n.j.
➤ troškovi električne energije za pokretanje trake	28.000 n.j.
➤ troškovi amortizacije (obračunata po vremenskom principu)	10.000 n.j.
➤ troškovi plata radnika u nadzoru (mjesečno primanje)	24.000 n.j.
➤ troškovi plate blagajnika (mjesečno primanje)	18.000 n.j.
➤ troškovi promocije (marketinga)	8.000 n.j.

I) Zbir fiksnih troškova u analiziranom periodu je: (2 boda)

- a) 60.000 n.j.
- b) 52.000 n.j.
- c) 50.000 n.j.
- d) 88.000 n.j.

Dokaz:

II) Jedinični varijabilni troškovi u analiziranom periodu iznose: (2 boda)

- a) 7,5 n.j./aut.
- b) 29,375 n.j./aut.
- c) 21,875 n.j./aut.
- d) 23,125 n.j./aut.

Dokaz:

III) Ukupni troškovi analiziranog perioda i prosječni troškovi su: (4 boda)

- a) ukupni troškovi su 260.000 n.j., a prosječni troškovi su 28,89 n.j./aut.
- b) ukupni troškovi su 240.000 n.j., a prosječni troškovi su 30 n.j./aut.
- c) ukupni troškovi su 227.000 n.j., a prosječni troškovi su 28,375 n.j./aut.
- d) ukupni troškovi su 235.000 n.j., a prosječni troškovi su 29,375 n.j./aut.

Dokaz:

IV) Funkcija troškova glasi: (7 bodova)

- a) $Y = 52.000 \text{ n.j.} + (25,315 \text{ n.j./aut.} \times \text{broj opranih automobila})$
- b) $Y = 60.000 \text{ n.j.} + (21,875 \text{ n.j./aut.} \times \text{broj opranih automobila})$**
- c) $Y = 50.000 \text{ n.j.} + (29,375 \text{ n.j./aut.} \times \text{broj opranih automobila})$
- d) $Y = 88.000 \text{ n.j.} + (23,125 \text{ n.j./aut.} \times \text{broj opranih automobila})$

Dokaz:

V) Ukupni i prosječni troškovi u narednom obračunskom periodu, u slučaju da se prodaje 10.000 automobila i da će jedinični varijabilni troškovi biti veći za 10% su: (10 bodova)

- a) ukupni troškovi su 293.750 n.j., a prosječni troškovi su 29,375 n.j./aut.
- b) ukupni troškovi su 247.000 n.j., a prosječni troškovi su 24,7 n.j./aut.
- c) ukupni troškovi su 233.750 n.j., a prosječni troškovi su 23,375 n.j./aut.
- d) ukupni troškovi su 235.000 n.j., a prosječni troškovi su 23,5 n.j./aut.

Dokaz:

Zadatak broj 2

Društvo „ABC Automobili” sklupa i prodaje motorna vozila. Podaci vezani za august i septembar 2024. godine su:

<u>Jedinični podaci:</u>	August	Septembar
Početno stanje zaliha	100	50
Proizvodnja	400	450
Prodaja	350	500
<u>Varijabilni troškovi:</u>	August	Septembar
Troškovi proizvodnje po proizvedenoj jedinici	9.000 KM	9.000 KM
Troškovi marketinga po prodatoj jedinici	2.500 KM	2.500 KM
<u>Fiksni troškovi:</u>	August	Septembar
Proizvodni troškovi	1.800.000 KM	1.800.000 KM
Marketinški troškovi	500.000 KM	500.000 KM

Prodajna cijena po motornom vozilu je KM 22.000.

Predstavite bilans uspjeha za društvo „ABC Automobili” za august i septembar 2024. godine u skladu sa:

- a) varijabilnim obračunom troškova (10 bodova)**
- b) apsorpcionim obračunom troškova (10 bodova) i**
- c) pojasni razlike u ostvarenoj dobiti (5 bodova)**